

«Раслийм»

«Сәләт» ТРЯИФ

Генераль директоры

Ж.Ш. Сөләйманов

2018

«Arts Biler Forum» Форумын үткәру турында

НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

«Arts Biler Forum» Форум (алга таба – Форум) 2018 елда беренче тапкыр оештырыла, традицион рәвештә Биләрдә дәүләт тарихи-археологик музей-тыюлыгы территориясендә Татарстан Республикасы Президенты Рөстәм Нургали улы Миннеханов ярдәме белән VII Халыкара «Сәләт» яшьләр белем бирү форумының икенче сменасы буларак үткәрелә.

Форум катнашучыларга ижат лабораторияләре кысаларында уникаль белем һәм экспертлардан тәкъдимнәр алу, үзләрен белем бирү һәм мәдәни программасында күрсәтә алу, башка катнашучылар һәм экспертлар белән профессиональ мәдәни элементлар булдыру, төрле юнәлешләр һәм жанр үзенчәлекләре белән, шулай ук, сайлап алынган юнәлеш кысаларында яңа тенденцияләр белән танышу, киләчәк үсешкә этәргеч алу өчен мөмкинлекләр мохите булдыру максатыннан оештырыла.

Форум Татарстан Республикасы «Сәләт» яшьләр ижтимагый фонды, Татарстан Республикасы яшьләр эшләре һәм спорт министрлыгы, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы белән берлектә оештырыла.

Форумны үткәру өчен оештыручылар һәм чакырылган экспертлар арасынан һәр этапны әзерләү һәм үткәрүне гамәлгә ашыручы Форумның башкарма дирекциясе (алга таба – Дирекция) төзелә.

2. Форумның максатлары һәм бурычлары

Форумның төп максаты итеп сәләтле балаларның, яшьләрнең, остазларның музыка, бию һәм театр сәнгате өлкәсендә ижади потенциалын ачыклау, ачу, гамәлгә ашыру платформасын булдыру санала.

Форум бурычлары:

- Музыка, бию һәм театр сәнгате өлкәсендә сәләтле балаларны, яшьләрне ачыклау;

- ижат белән кызыксынган яшьләрне берләштерүче, үстерүче, рухи һәм мәдәни баетучы мохит булдыру;
- милли мәдәниятне, гореф-гадәтләрне һәм татар телен саклап калу, үстерү һәм популярлаштыру;
- музыка, бию һәм театр сәнгате өлкәсендә катнашучыларның осталыгын арттыру;
- катнашучыларда ижади эшчәнлеккә карата кызыксынуны ныгыту;
- катнашучыларның сайлап алынган юнәлештә кызыксынуларын арттыру;
- ижади эшчәнлекнең төрле юнәлешләрен һәм жанрларын яшьләр арасында популярлаштыру;
- ижади коллективлар һәм башкаручылар арасында һөнәри, мәдәни элементлар булдыру һәм ныгыту;
- проектта катнашучыларның һәм экспертларның үзара хезмәттәшлеге өчен майданчык булдыру;
- Татарстан Республикасы ижади генофондын саклау һәм үстерү.

3. Форумны үткәру этаплары

Форум 3 этапта үткәрелә:

1 этап – «Катнашуга гаризалар кабул итү»:

«Катнашуга гаризалар кабул итү»: Форумда катнашыр өчен гариза бирү. Теркәлү selet.biz сайтында билгеләнгән формаларны **2018 елның 1 маена** кадәр тутырудан гыйбарәт.

2 этап – «Читтән торып. Сайлап алу этабы»: **2018 елның 2 маеннан 2018 елның 15 маена** кадәр. Катнашучыларны сайлап алу эксперт комиссиясе тарафыннан Форумга тапшырылган гариза, күрсәтелгән ителгән казанышлар нигезендә үткәрелә.

3 этап – «Төп этап. Форумда катнашу»: **2018 елның 27 июненнән 2018 елның 30 июненә** кадәр. Форумның остаханәләр, тренинглар, ижади очрашулар, түгәрәк өстәлләр, экспертлар комиссиясе тәкъдире белән режиссер төркеме сайлап алган номерлардан торган гала-концерт чараларын үз эченә алган белем бирү, мәдәни программасында катнашу.

4. Форумда катнашу шартлары

4.1. Форумда аерым башкаручылар һәм коллективлар катнаша ала. Катнашучыларның яше – 12 яшьтән алып 22 яшькә кадәр.

4.2. Форумда катнашу өчен билгеләнгән үрнәктәге гариза бирелә. Һәр ижади номерга аерым гариза бирелә.

4.3. Бер катнашучы (аерым башкаручы, шулай ук коллектив буларак) һәр номинациядә бер номер тәкъдим итү мөмкинлегенә ия. Бер номинациягә ике һәм аннан да артык номер тәкъдим ителгән булса, Дирекция үзә бары тик бер номерны гына сайларга хокуклы.

4.4. Форумга гариза тутырган очракта, башкаручылар һәм коллективлар аларның шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә рөхсәт бирәләр.

4.5. Форумда катнашучыларны Дирекция сайлап ала.

4.6. Форумның төп этабында катнашыр өчен рәсми чакыру алган башкаручылар һәм коллективлар чакырыла. Катнашучыларның исемлегә гаризаларны кабул итү тәмамлангандан соң, 2 атна эчендә selet.biz сайтында урнаштырыла.

4.7. Катнашучылар Форумга китү пунктына мөстәкыйль рәвештә киләләр. Форумга бару өчен төгәл жыелу вакыты, урыны өстәмә рәвештә хәбәр ителәчәк.

4.8. Форумның һәр катнашучысының төп этапта үзә белән түбәндәге документлар булырга тиеш:

- РФ паспорт копиясе (2, 3, 5 бит) яки туу турында таныклык;
- 159/У формадагы медицина белешмәсе;
- мәжбүри медицина иминияте полисы күчермәсе;
- өйдә инфекцияләр юклыгы турында белешмә (Форумга килгәнчә 3 көн алдан бирелә).

4.9. Һәр катнашучы чыгыш ясау өчен кирәкле костюмнар һәм жиһазларны кайгыртырга тиеш.

4.10. Форумда катнашу бушлай.

4.11. Форумда катнашучыларга туклану, палаткаларда урнашу, махсус фирмалы раздаткалар тәмин ителәчәк.

4.12. Катнашучылар элгә нигезләмәнәң барлык шартларын да үтәргә тиеш. Этик нормаларны бозучы катнашучылар Форумның башкарма Дирекциясә карары белән, кайсы этап булуга карамастан, Форумда катнашудан читләштерәләр.

5. Катнашучылар өчен юнәлешләр, бәяләү критерийлары һәм таләпләр.

5.1. Бию юнәлешә.

5.1.1. Түбәндәгә яшь категорияләрендә уза:

- 1 төркем: 12-14 яшь;
- 2 төркем: 15-18 яшь;
- 3 төркем: 19-22 яшь.

5.1.2. Үз эченә түбәндәге номинацияләргә ала:

- «Халык-сәхнә биюе» (соло, кече форма – 5 кешегә кадәр, ансамбль – 12 кешедән дә артык түгел);
- «Халык-сәхнә биюе стилизациясе» (соло, кече форма – 5 кешегә кадәр, ансамбль – 12 кешедән артык түгел);
- «Заманча бию» (соло, кече форма – 5 кешегә кадәр, ансамбль – 12 кешедән артык түгел);
- «Урам биюе» (соло, кече форма – 5 кешегә кадәр, ансамбль – 12 кешедән артык түгел).

5.1.3. Башкаручы яки коллектив 2 чыгыш әзерли: беренчесе – милли татар биюе (ул татар халык, татар биюе стилизациясе һәм заманча татар биюе), икенчесе – теләсә кайсы бер номинациядә чыгыш ясау (п. 5.1.2.).

Номер озынлыгы 4 минуттан артык булырга тиеш түгел. Башкаручы яки коллектив юнәлештә 2 номердан, номинациядә 1 номердан артык күрсәтергә тиеш түгел.

5.1.4. Бәяләү критерийлары:

- башкару техникасы;
- номерларның композицион төзелеше;
- репертуарның башкаручыларның яшь үзенчәлекләренә туры килүе;
- артистизм, эмоциональлек, сәнгать образын ачу;
- репертуарның катлаулылыгы;
- оригинальлек, индивидуальлек;
- музыкальлек һәм номерның сәнгать трактовкасы;
- сценичность (пластика, костюм, реквизит, башкару культурасы).

5.2. Музыкаль юнәлеш.

5.2.1. Түбәндәге яшь категорияләрендә уза:

- 1 төркем: 12-15 яшь;
- 2 төркем: 16-19 яшь;
- 3 төркем: 20-22 яшь.

5.2.2. Үз эченә түбәндәге номинацияләргә ала:

- «Эстрада-джаз вокалы» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль – 12 кешедән артык түгел);

- «Татар жыры стилизациясе» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль – 12 кешедән артык түгел);

- «Халык вокалы» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль – 12 кешедән артык түгел);

- «Академик вокал» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль – 12 кешедән артык түгел);

- «Автор жыры» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль – 12 кешедән артык түгел);

- «Рэп» (соло һәм дуэт), авторның үз эсәрен башкаруы гына бәяләнә;

- «Вокаль-инструменталь ансамбль» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль – 12 кешедән артык түгел).

5.2.3. Башкаручы яки коллектив бары тик бер номинациядә генә катнаша ала.

Номер озынлыгы 4 минуттан артык булырга тиеш түгел. Башкаручы яки коллектив юнәлештә 2 номердан, номинациядә 1 номердан артык күрсәтергә тиеш түгел.

5.2.4. Барлык әсәрләр дә татар телендә башкарыла.

5.2.5. Бәяләү критерийлары:

- музыкальлек, артистизм, музыкаль әсәренң сәнгать трактовкасы;
- интонация чисталыгы һәм яңгырау сыйфаты;
- тембр матурлылыгы һәм тавыш көче;
- концерт номерның тамашасы;
- сәхнә культурасы;
- репертуар катлаулылыгы һәм аранжировка;
- ансамбль башкаруының техник мөмкинлекләре;
- репертуарның башкаручының мөмкинлекләренә туры килүе;
- башкаручы осталыгы.

5.3. **Театраль юнәлеш.**

5.3.1. Түбәндәге яшь категорияләрендә уза:

- I төркем: 12-14 яшь;

- 2 төркем: 15-18 яшь;

- 3 төркем: 19-22 яшь.

5.3.2. Үз эченә түбәндәге номинацияләргә ала:

5.3.2.1. «Автор сүзе» (сольный башкару).

5.3.2.1.1. Катнашучылар прозада яки шигъри формада үзләренң 1 әсәрен тәкъдим итәләр.

Номер озынлыгы 5 минуттан артык булырга тиеш түгел. Номер режиссурасында музыкаль аккомпанемент һәм декорацияләргә рөхсәт ителә.

5.3.2.1.2. Барлык әсәрләр дә татар телендә башкарыла.

5.3.2.1.3. Бәяләү критерийлары:

- әсәр темасын ачуда тулылык һәм тәэсирлелек;
- артистизм, сәнгать образын ачу, башкару дәрәжәсе;
- дикция;
- башкару осталылыгы;
- оригинальлек, тәэсирлелек, индивидуальлек;
- башкарыла торган әсәрнең катлаулылыгы;
- композицион карар;
- репертуарның башкаручыларның яшь үзгәрчәкләренә туры килүе.

5.3.2.2. «Нәфис сүз» (соло һәм ижади коллектив – 12 кешедән артык түгел).

5.3.2.2.1. Катнашучылар ирекле формада 1 әсәр тәкъдим итәләр: чәчмә әсәр, поэзия, әдәби-музыкаль композиция. Номер озынлыгы 5 минуттан артык булырга тиеш түгел. Әдәби-музыкаль композиция өчен 8 минуттан артык түгел.

5.3.2.2.2. Барлык әсәрләр дә татар телендә башкарыла.

5.3.2.2.3. Бәяләү критерийлары:

- әсәр темасын ачуда тулылык һәм тәэсирлелек;
- артистизм, сәнгать образын ачу, башкару дәрәжәсе;
- дикция;
- башкару осталылыгы;
- оригинальлек, тәэсирлелек, индивидуальлек;

- башкарыла торган әсәрнең катлаулылығы;
- композицион карар;
- репертуарның башкаручыларның яшь үзенчәлекләренә туры килүе.

5.3.2.3. «Театраль сәнгать» (соло һәм ижади коллектив – 12 кешедән артык түгел).

5.3.2.3.1. Тәкъдим итү формасы ирекле: моноспектакль, заманча һәм классик авторларның драматик өзекләре, шул исәптән дөнья драматургиясе авторлары, театрның кече формалары – скетч, пародия, оперетта. Һәрбер номерның озынлыгы 10 минуттан артык булырга тиеш түгел.

Номинация кысаларында иң яхшы ир-ат, иң яшы хатын-кыз, 2 план рольләрен башкарганнар билгеләнә.

5.3.2.3.2. Барлык әсәрләр дә татар телендә башкарыла.

5.3.2.3.3. Бәяләү критерийлары:

- әсәр темасын ачуда тулылык һәм тәэсирлелек;
- артистизм, сәнгать образын ачу, башкару дәрәжәсе;
- дикция;
- башкару осталыгы;
- оригинальлек, тәэсирлелек, индивидуальлек;
- башкарыла торган әсәрнең катлаулылығы;
- композицион карар;
- репертуарның башкаручыларның яшь үзенчәлекләренә туры килүе.

5.4. Форумда катнашучыларга түбәндәге техник таләпләр куела:

- фонограмма USB хәтер жайланмасында саклана;
- барлык фонограммаларда да башкаручының исем, фамилиясе, коллектив исеме, номинация, яшь төркеме, әсәр исеме күрсәтелергә тиеш (мәсәлән: «Индиго» заманча бию студиясе, заманча бию, 2 төркем: 16-19 яшь, «Филология»);
- «плюс»ка, ягъни фонограммага кушылып жырлау тыела;
- бэк-вокал партияләрен керткән, вокалист көен кабатлаучы фонограмма белән куллану тыела.

5.5. Төрле яшьтәге коллективларда яшь категориясе 75%/25% чагыштырмасыннан чыгып билгеләнә.

6. Форум Дирекциясе

Дирекция Форумны эзерләү һәм уздыру өчен җаваплы.

Дирекция составы Халыкара «Сәләт» яшьләр белем бирү форумының оештыру комитеты әгъзалары, чакырылган экспертлар арасыннан төзелә һәм «Сәләт» ТРМОФ генераль директоры тарафыннан раслана.

Дирекция Сәләт Йортында урнашкан. Адресы: Казан шәһәре, Островский урамы, 23-нче йорт.

Форумны эзерләү һәм үткәру буенча барлык оператив эшнә Дирекция башкара:

- Форумның барлык этапларының административ тәмин итүен башкара;
- Форум программасын эзерли һәм раслый;
- үткәрелү урынын һәм вакытын билгели;
- режиссер төркеменң составын раслый;
- Форум Гала-концерты сценариясе һәм режиссурасын булдыру өчен җавап бирә;
- хәзерге Нигезләмәгә, «Сәләт» ТРМОФ генераль директоры белән килешеп, өстәмәләр һәм үзгәрешләр кертергә хокуклы.

Форум Дирекциясенң контактлары:

тел.: +7 9872656984/+7 9274890341 (эш вакыты: 9.00-20.00)

email: artsbilerforum@selet.biz

7. Форумның эксперт комиссиясе

Программа чараларын үткәру өчен эксперт комиссиясе булдырыла.

Форумның эксперт комиссиясе составы Форум идеяләрен популярлаштыруга ярдәм итүче Татарстан Республикасы һәм Рәсәй Федерациясенң атказанган һәм танылган артистлары, актерлары, композиторлары, укытучылары, шагыйрьләре, продюсерлары, режиссерлары һәм башка ижади элита вәкилләреннән төзелә.

Форумның эксперт комиссиясе Форумда катнашучылар арасыннан лауреатларны билгели.

Барлык катнашучылар да Халыкара «Сәләт» яшьләр белем бирү форумы катнашучысы дипломнары белән бүләкләнә.